

Carta del Prelat (gener 2011)

Fent-se ressò del missatge del Sant Pare per a l'any nou, el prelat de l'Opus Dei parla en la carta de gener de la llibertat, necessària per a "estimar Déu i per Ell tots els homes".

Estimats, que Jesús em guardi les filles i els fills!

Des de la nit de Nadal, i repetidament al llarg de les jornades següents, la litúrgia posa en els nostres llavis les paraules d'un Salm: *canteu al Senyor un càntic nou, canteu al Senyor arreu de la terra. Canteu al Senyor, beneïu el seu nom, anuncieu de dia en dia que ens ha salvat. Conteu a les nacions la seva glòria, conteu a tots els pobles els seus prodigis*¹.

Aquesta reiterada invitació a l'alegria té un motiu clar: el naixement del Fill de Déu, que s'ha fet home sense deixar de ser Déu, per aconseguir-nos la veritable llibertat. *«Déu Pare, en arribar la plenitud dels temps, envià el seu Fill Unigènit, el qual —per obra de l'Esperit Sant— s'encarnà de Maria sempre Verge per restablir la pau, per tal que, redimint l'home del pecat, adoptionem filiorum reciperemus (Gal 4, 5), fóssim constituïts fills de Déu, capaços de participar en la intimitat divina perquè així fos concedit a aquest home nou, a aquesta nova branca dels fills de Déu (cf. Rm 6, 4-5), d'alliberar l'univers enter del desordre, restaurant totes les coses en Crist (cf. Ef 1, 9-10), que les ha reconciliades amb Déu (cf. Col 1, 20)»*².

El Redemptor ens ha portat, a més d'altres béns innumbrables, el gran do de la llibertat, per poder servir a Déu per amor, moguts interiorment per l'Esperit Sant, que ens ha fet «fills en el Fill»³. Per la nostra incorporació al Cos místic de Crist, ha estat llançada lluny de nosaltres la por que ens subjectava a esclavitud. Com recorda Sant Pau: *heu estat cridats a la llibertat (...). Crist ens ha alliberat perquè siguem lliures. Així, doncs, manteniu-vos fermes i no us deixeu sotmetre altra vegada al jou de l'esclavatge!*⁴.

Sant Josepmaria, comentant unes paraules de l'Evangeli —*veritas liberabit vos*⁵, la veritat us farà lliures—, escrivia: *«¿Quina veritat és aquesta que inicia i consuma en tota la nostra vida el camí de la llibertat? Us la resumiré, amb l'alegria i amb la certesa que provenen de la relació entre Déu i les seves criatures: saber que hem sortit de les mans de Déu, que som objecte de la predilecció de la Trinitat Beatíssima, que som fills d'un Pare tan gran. Jo demano al Senyor que ens decidim a adonar—nos—en, a assaborir—ho de dia en dia: així obrarem com persones lliures. No ho oblideu: qui no se sap fill de Déu, desconeix la seva veritat més íntima, i manca en la seva actuació del domini i de la senyoria propis d'aquells qui estimen el Senyor per damunt de totes les coses»*⁶. Recullo tantes consideracions del nostre Pare perquè són com monedes d'or que el Senyor posa a les nostres mans, treient tot el sentit que els hi donava qui només cercava fomentar el seguiment de Jesucrist i el servei a l'Església Santa i a les ànimes. Sí, us ho torno a suggerir: acudiu més a aquest tresor, que ens unirà profundament al voler del Cel.

La llibertat d'estimar Déu i, per Ell, tots els homes, sorgeix com una de les principals conseqüències de la filiació divina. Per això hem de defensar-la, respectar-la i promoure-la en tots els ordres de l'existència. Aquest és el tema assenyalat per a la Jornada Mundial de la Pau que se celebra avui, primer dia de gener. En el seu missatge, titulat *La llibertat religiosa, camí*

¹ Sal 95 [96] 1-3

² Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 183

³ Concili Vaticà II, Const. past. *Gaudium et spes*, n. 22

⁴ Gal 5, 13 i 1

⁵ Jo 8, 32

⁶ Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, n. 26

per a la pau, Benet XVI dirigeix una vibrant crida als estadistes, als líders religiosos i a tots els homes i dones de bona voluntat, perquè promoguin i defensin aquest bé grandíssim, propi dels qui han estat creats a imatge i semblança de Déu, que –juntament amb el bé de la vida— constitueix el fonament més profund de tots els drets de la persona. **«En efecte -escriu el Papa-, l'obertura a la veritat i al bé, l'obertura a Déu, arrelada en la naturalesa humana, confereix a cada home dignitat plena, i és garantia del respecte ple i recíproc entre les persones. Per tant, la llibertat religiosa cal entendre-la no sols com a absència de coacció, sinó abans fins i tot com a capacitat d'ordenar les pròpies opcions segons la veritat»⁷.**

Ens ve a la memòria l'apassionada defensa del do diví de la llibertat, que sant Josepmaria va dur a terme durant tota la vida. Molt clarament es manifesta en la seva resposta a la pregunta d'un periodista. Deia el nostre Fundador: **«l'Opus Dei, des que es va fundar, no ha fet mai discriminacions; treballa i conviu amb tothom, perquè veu en cada persona una ànima que cal respectar i estimar. No són paraules solament; la nostra Obra és la primera organització catòlica que, amb l'autorització de la Santa Seu, admet com a Cooperadors els no catòlics, cristians o no. He defensat sempre la llibertat de les consciències. No entenc la violència: no em sembla pas apta ni per a vèncer ni per a convèncer; l'error se supera amb l'oració, amb la gràcia de Déu, amb l'estudi; mai amb la força, sempre amb la caritat»⁸.**

Malauradament, el dret civil a honrar i servir Déu segons el dictat de la pròpia consciència, troba avui grans dificultats en molts països. En no pocs llocs, com lamenta amb dolor el Romà Pontífex, **«els cristians són actualment el grup religiós que pateix el nombre més gran de persecucions a causa de la seva fe»⁹**, una persecució que sovint –hem estat testimonis d'aquest fet recentment, una vegada més— desemboca en el martiri. **«En altres regions –prosegueix el Sant Pare—, es donen formes més silencioses i sofisticades de prejudici i d'oposició envers els creients i els símbols religiosos»¹⁰**. Passa fins i tot en nacions de majoria i de tradició cristiana multiseular. Davant aquests abusos del poder, cap home i cap dona honrats han de romandre indiferents. **«Hom no pot acceptar, perquè constitueix una ofensa a Déu i a la dignitat humana; a més és una amenaça a la seguretat i a la pau, i impedeix la realització d'un desenvolupament humà integral autèntic»¹¹.**

No penseu que la situació actual sigui inèdita. Potser en els nostres dies es palesa amb major extensió i amb matisos nous, també perquè les comunicacions són més fàcils i ràpides, encara que no sempre en l'opinió pública s'atribueix a la intolerància religiosa el relleu que mereix. Però no suposa una cosa nova en la història, com Jesús mateix va advertir: *si el món us odia, tingueu present que m'ha odiat primer a mi que a vosaltres (...). El criat no és més important que el seu amo. Si m'han perseguit a mi, també us perseguiran a vosaltres; si haguessin guardat la meua paraula, també guardarien la vostra*¹².

Havia estat anunciat en l'Antic Testament. Escoltem de nou sant Josepmaria: **«recordeu el salm segon: ¿per què s'avaloten les nacions, i els pobles tramen coses vanes? Els reis de la terra s'han aixecat i s'han reunit prínceps contra el Senyor i contra el seu Messies (Sal 2, 1-2). Ho veieu? Res de nou. S'oposaven a Crist abans que naixés; hom se li oposà, mentre els seus peus pacífics recorrien els camins de Palestina; el van perseguir després i ara, tot atacant els membres del seu Cos místic i real. ¿Per què tant d'odi, per què aquesta manera de rabejar-se en la càndida simplicitat, per què aquest esclafament universal de la llibertat de cada**

⁷ Benet XVI, *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau de 2011*, 8-XII-2010, n. 3.

⁸ Sant Josepmaria, *Converses*, n. 44

⁹ Benet XVI, *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau de 2011*, 8-XII-2010, n. 1

¹⁰ Ibid

¹¹ Ibid

¹² Jn 15, 18-20

*consciència?*¹³. Pregunta que s'han formulat innumbrables persones al llarg dels segles. La resposta ens la ofereix la Sagrada Escripura, especialment el llibre de l'Apocalipsi, que —amb un llenguatge ple d'imatges i símbols— descriu les lluites de l'Església en el curs de la història, fins que Jesucrist vindrà ple de glòria per a prendre possessió definitiva del seu regne.

«*¿Que n'hi ha molts d'entossudits a capténir-se amb injustícia?*», escrivia sant Josepmaria. «*Certament, però el Senyor hi insisteix: demana-m'ho, i et donaré les nacions per herència, i estendré els teus dominis d'un cap a l'altre de la terra. Els regiràs amb vara de ferro, els esmicolaràs com un gerro de terrissa (Sal 2, 8-9). Són promeses fortes, i són de Déu: no podem dissimular-les. No és pas en va que Crist és Redemptor del món, i que regna, sobirà, a la dextra del Pare*»¹⁴. L'oració és la primera exhortació del Papa en el seu Missatge: «**invito els catòlics a pregar pels seus germans en la fe, que pateixen violències i intoleràncies, i a ser solidaris amb ells**»¹⁵. Adreçem-nos al Senyor, cada dia, amb veritable fe i confiança, amb una petició sincera per tots els que pateixen persecució —larvada o descoberta— a causa de les seves conviccions religioses. Us convido a actuar així, servint-me d'aquelles paraules del Senyor que éren amb freqüència en llavis del nostre Pare, i que en l'Obra recitem cada dia: *ut omnes unum sint!*¹⁶; que tots siguin una sola cosa, per l'amor a Déu i el respecte als que són imatge de Déu. Així podem col·laborar en «**la construcció d'un món on tothom pugui professar lliurement la seva religió o la seva fe, i viure el seu amor a Déu amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb tot el pensament (cf. Mt 22,37)**»¹⁷.

Perquè aquest anhel de fraternitat universal no es quedi en un desig inoperant, afanyem-nos a tractar amb la màxima comprensió i delicadesa els altres catòlics, a cada un, estimant tots els camins que en el si de l'Església menen a Déu. Recordem-nos del passatge de l'Evangeli, que narra la intolerància d'alguns apòstols de Jesús —encara no havia baixat sobre ells l'Esperit Sant— davant les actuacions dels qui no es comptaven entre el nombre dels deixebles: *Mestre, n'hem vist un que es valia del teu nom per a treure dimonis i hem mirat d'impedir-ho, perquè no és dels qui vénen amb nosaltres. Jesús respongué: —No li ho impediu. Ningú que en nom meu faci miracles no podrà després malparlar de mi. Qui no està contra nosaltres, està amb nosaltres*¹⁸. El nostre Pare solia comentar així aquest passatge: «**fills meus, no poseu mai obstacles al treball apostòlic dels qui treballen per Jesucrist (...). A nosaltres no ens molesta ningú. Ens dóna molta alegria que tots treballin: que és un mar immens el món de les ànimes!, ¡Que vosaltres estimeu la tasca dels altres! No ens destorba ningú**»¹⁹.

Actualment, i sempre, una tasca d'importància capital consisteix a ensenyar a tots —especialment a les joves generacions— a comportar-se d'aquesta manera. Per exemple, quina gran tasca poden realitzar un pare o una mare de família amb els seus fills, en el si de la llar, amb l'exemple i amb l'ensenyament oportú! I el mateix a l'escola, un professor o una professora amb criteri cristià. I un amic amb els seus amics, en aquest apostolat d'amistat i confiança que sant Josepmaria va ensenyar a realitzar. Aquesta és una manera molt eficaç d'actuar, per desterrar «**el fonamentalisme religiós i el laïcisme**», que són —com assenyala el Papa— «**formes especulars i extremes de rebuig del pluralisme legítim i del principi de laïcitat**»²⁰. Amb una acció capil·lar i constant, encara que pugui semblar de poca importància, hom dóna lloc a un fenomen com el de la pedra caiguda al llac, que produeix cercles cada vegada més amplis, cada vegada

¹³ Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 185

¹⁴ Ibid. n. 186

¹⁵ Benet XVI, *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau de 2011*, 8-XII-2010, n. 1

¹⁶ Jo 17, 21

¹⁷ Benet XVI, *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau de 2011*, 8-XII-2010, n. 1

¹⁸ Mc 9, 38-40

¹⁹ Sant Josepmaria, *Notes d'una meditació*, 16-IV-1954

²⁰ Benet XVI, *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau de 2011*, 8-XII-2010, n. 8

més lluny²¹. ¿Rebutges les enraonies, per desgràcia tan comuns? T'exercites en la comprensió i, quan resulta necessari, saps fer la correcció fraterna? ¿Respectes i no coartes el caràcter dels altres?

A més, cada un, en ús de la seva legítima llibertat civil, mirarà d'influir en els costums socials i en les lleis amb els mitjans honrats que tingui a l'abast, convidant a comprometre's en aquesta tasca de comprensió altres persones que, encara que no tinguin fe, són gent de bona voluntat. Perquè **«La llibertat religiosa no és patrimoni exclusiu dels creients, sinó de tota la família dels pobles de la terra. És un element imprescindible d'un Estat de dret; no es pot negar sense malmetre al mateix temps els altres drets i llibertats fonamentals, perquè n'és la síntesi i el cim»**²².

Ens acostem a un nou aniversari del naixement del nostre Pare. En aquestes dates, podem fer-li el regal de ser-ne molt fidels als ensenyaments i de difondre, de manera que se n'escampi més i millor el coneixement de la figura i dels escrits. Els que hem viscut al seu costat i l'hem tractat personalment, podem testificar la veritat d'aquelles paraules que va deixar escrites: **«durant tota la vida he anat predicant la llibertat personal, amb personal responsabilitat. L'he buscada i la busco, per tota la terra, talment com Diógenes buscava un home. I com més va, més l'estimo, l'estimo sobre totes les coses terrenals: és un tresor que mai no avaluarem prou»**²³. En el pas per la terra i en els ensenyaments d'aquest sacerdot enamorat de Déu –i, per tant, de la llibertat—, trobarem punts de contacte amb les ànsies de tants amics i companys que busquen el bé i la felicitat, i no els troben, perquè ningú no els ha indicat on es troben.

Abans d'acabar, vull fer-vos partícips de la meva alegria per haver viatjat a Bucarest, a Romania, abans de Nadal. Les persones de l'Obra que hi resideixen es desenvolupen gustosament, amb alegria, enmig de dificultats d'espai, del mínim necessari de comoditat, com repetia el nostre Pare recolzant-se en la doctrina de sant Tomàs d'Aquino, i aquesta realitat comporta molts fruits d'ànimes. Vaig ser-hi només dos dies, molt intensos, en els quals vaig poder tocar amb la mà, un cop més, com l'esperit de l'Opus Dei arrela a llocs de cultura i tradicions diversíssimes. Ajudeu-me a donar gràcies a Déu i seguïu demanant per l'Església i pel Papa, ben units a totes les meves intencions, ¡que són moltes!

Amb tot afecte, us beneeix i us desitja un any 2011 ple de fruits espirituals

vostre Pare

+ Xavier

Roma, 1 de gener de 2011

²¹ Cf Sant Josepmaria, *Camí*, n. 831

²² Benet XVI, *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau de 2011*, 8-XII-2010, n. 5

²³ Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 184